

Одеський національний
медичний університет

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

Центр українсько-
європейського наукового
співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНЮВАННЯ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

5 грудня – 15 січня 2023 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

Організація самостійної роботи студентів медичного університету на клінічних кафедрах під час дистанційного навчання Гюльмамедова М. Ф.	39
Важливість створення реалістичних симуляційних клінічних сценаріїв при роботі з високореалістичними манекенами Єгоренко О. С.	43
Застосування комп'ютерних програм для тестового контролю рівня знань Жданюк Ю. І.	45
Використання технологій оцінювання знань із фізіології студентів ПДМУ Жукова М. Ю.	47
Innovative learning methods as a factor of transformation of the educational process Zamkova A. V.	50
Навчання під час військового положення. Дослідження психоемоційного стану здобувачів вищої освіти 6 курсу міжнародного факультету залежно від форми навчання Золотарьова К. О., Гуненко І. І., Бондаренко О. В.	53
Підбір кадрів симульованих учасників для ефективного впровадження та розвитку програми Караконстантин Д. Ф.	56
Формування внутрішньої мотивації як фундаментального фактору цілеспрямованої академічної поведінки Кащенко О. А.	57
Формування професійних компетентностей майбутніх лікарів Кірпи́нікова К. П.	60
Особливості організації навчання і оцінювання студентів-стоматологів в режимі онлайн на кафедрі стоматології дитячого віку ОНМедУ Коновалов М. Ф.	64
Метод – «Стандартизований пацієнт» Корнієнко С. В.	67
Актуальні аспекти якості вищої медичної освіти в сучасних умовах Красилук Л. І., Дехтяр Ю. М., Шостак М. В., Кваша О. М.	70
Деякі проблемні питання дистанційної освіти Криленко В. І.	74

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ІЗ ФІЗІОЛОГІЇ СТУДЕНТІВ ПДМУ

Жукова М. Ю.

кандидат біологічних наук,

доцент кафедри фізіології

Полтавський державний медичний університет

м. Полтава, Україна

Останнім часом у системі вищої освіти відбулися якісні зміни: акцент із предметних знань умінь та навичок, як основної мети навчання, був перенесений на формування професійних компетентностей студентів. У сучасних умовах навчання виділяють важливі компоненти:

- компетенція – як результат освіти;
- освітні технології – як спосіб формування компетенції;
- засоби оцінювання – як інструмент визначення досягнення заявлених результатів освіти.

У зв'язку з цим змінився і підхід до оцінювання знань здобувачів. Мета оцінки – це оцінювання як результатів, що досягаються, так і процесу їх формування. Державні освітні стандарти передбачають комплексний підхід до оцінки та використання різноманітних методів та форм оцінювання. Основний акцент робиться на оцінку динаміки індивідуальних досягнень у процесі освоєння навчальної програми. Оцінка результатів навчання є сьогодні однією із складових навчального процесу, що впливають на якість підготовки випускників вищої школи.

Функції оцінки, як відомо, не обмежуються лише констатацією рівня навченості. Оцінка – це основний засіб стимулювання навчання, позитивної мотивації у розпорядженні викладача. Тільки під впливом об'єктивного оцінювання у студентів створюється адекватна самооцінка, критичне ставлення до успіхів. Тому, значущість оцінки, різноманітність її функцій вимагають пошуку таких показників, які відбивали б усі сторони навчальної діяльності студентів та забезпечували їх виявлення. У зв'язку з цим система оцінювання знань, умінь потребує постійного її перегляду з метою підвищення значущості і об'єктивності.

Важливість оцінки зросла у зв'язку з суттєвим скороченням аудиторного навчального навантаження студентів. Дедалі більше годин у навчанні, згідно з навчальними планами, виділяється на самостійну роботу. Тому, якщо вчасно не відстежувати підготовку студентів, то не буде її об'єктивної картини, а відповідно, і за необхідності дієвих заходів щодо своєчасної ліквідації прогалин у знаннях та компетенціях студентів [3, с. 89].

Щоб оцінювання було ефективним, слід використовувати різні стратегії та відповідні інструменти, які створюють міцний фундамент для подальшого оволодіння знаннями, сприятимуть успішності навчання загалом. Традиційна методика оцінювання дає відповідь лише на питання, знає чи не знає студент ту чи іншу тему. Такий метод є малоінформативним, не фіксує реальних досягнень кожного окремого студента, а також не дає повноцінної можливості для формування у нього самостійності в оцінюванні.

Звичайно, немає нічого кращого, безпосереднього впливу суб'єкт-суб'єктної взаємодії як педагогічної умови формування викладача зі студентом, моделювання і розбір певної клінічної ситуації, бесіди, у процесі якої виявляється загальний рівень підготовки студента, його знання з дисципліни. Але така форма контролю вимагає значного часу, погано документується, інколи виникають конфліктні ситуації. Це особливо актуально в теперішній час, при значному скороченні кількості навчальних годин, коли обмеженість часу не дозволяє повною мірою здійснити контроль знань традиційними методами [1, с. 78].

Одним із методів контролю знань сьогодення є застосування письмового або комп'ютерного тестового контролю. Однією з вимог нового освітнього стандарту тестові завдання мають бути орієнтовані не тільки на перевірку знань, умінь і навиків, а й на рівень сформованості компетенцій. Даний факт знаходить відображення у навчальних програмах медичних вузів, де для кожної компетенції, що формується, повинні бути розроблені оціночні засоби.

У тестовому завданні завжди є проблема, яку студенту необхідно вирішити. Універсальність і головна відмінність тестових завдань від звичайних завдань – їхня технологічність, тобто завдання має чітку відповідь і оцінюється стандартно.

Тестова перевірка має ряд переваг також і порівняно з традиційними формами і методами, бо вона дозволяє більш раціонально використовувати зворотний зв'язок зі студентами і визначати результати засвоєння матеріалу, зосередити увагу на прогалинах у знаннях та доповнювати відповідні корективи (під час розбирання помилок), а також формує в них мотивацію для підготовки до кожного заняття, тобто дисциплінує студентів. Комп'ютерний контроль знань студентів, як вхідних, так і кінцевих, забезпечує швидкий зріз знань, дає викладачу можливість скоротити час опитування, дати об'єктивну оцінку, що характеризує рівень засвоєння студентами матеріалу.

З метою підготовки до іспиту «Крок 1», на кафедрі фізіології ПДМУ, студенти постійно вивчають тестові завдання з поясненням викладача (відповідно до теми практичного заняття). Тестування з бази тестів «Крок 1» проводяться в комп'ютерному класі наприкінці кожного

навчального модуля і на відміну від реального іспиту «Крок», переваги полягають в тому, що у здобувачів є можливість швидко перевірити свій результат успішності, при цьому для кожного використовується зазвичай виданий ID та пароль [2, с. 41].

Тестовий контроль знань студентів дозволяє постійно спостерігати за засвоєнням предмету, що вивчається. Це особливо актуально при вивченні фізіології, бо вона має не тільки велику кількість теоретичного матеріалу, але і містить багато практичних знань, які стосуються методів дослідження фізіологічних функцій. Переваги тестового комп'ютерного контролю безумовні, хоча і ця форма має певні недоліки [3, с. 89].

Враховуючи все вищесказане, можна дійти до висновку, що всі існуючі засоби та технології оцінювання результатів навчання мають безліч переваг, і спільне їх використання дозволяє максимально спростити процес оцінки, зробити його зручнішим та інтенсивнішим.

Література:

1. Жукова М. Ю. Використання сучасних педагогічних технологій для підвищення якості викладання нормальної фізіології на стоматологічному факультеті ПДМУ / М. Ю. Жукова, І. В. Міщенко, О. В. Коковська. *Сучасні аспекти досягнень фундаментальних та прикладних медико-біологічних напрямків медичної та фармацевтичної освіти та науки* : матеріали І наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, яка присвяч. до 90-ї річниці з дня народження професора Л. Т. Киричок (Харків, 17 листопада 2021 р.). Харків : ХНМУ, 2022. С. 75–79.
2. Жукова М. Ю. Ефективність організації навчального процесу при викладанні медичних дисциплін у закладах вищої освіти / М. Ю. Жукова, Н. М. Шарлай. *Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини* : матеріали наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю. (м. Полтава, 11–12 жовтня 2022 р.). Полтава, 2022. С. 40–42.
3. Жукова М. Ю. Контроль знань із фізіології студентів медичного ЗВО в контексті державної стратегії розвитку медичної освіти / М. Ю. Жукова, К. Є. Юдіна, О. В. Коковська, Н. М. Шарлай. *Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика* : матеріали Всеукр. навч.- наук. конф. з міжнар. участю. Полтава, 2020. С. 89–90.